

**Addendum bij het
Gezamenlijk Bestuurlijk Voornemen Assen-Havelte (2023)
inzake de Johan Willem Frisokazerne in Assen**

1. Aanleiding

- 1.1. Het ministerie van Defensie, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de provincies Drenthe en Overijssel, en de gemeenten Assen, Steenwijkerland en Westerveld werken samen aan de ontwikkeling en toekomstige invulling van de Johan Willem Frisokazerne in Assen en de Johannes Postkazerne in Havelte.
- 1.2. Een gezamenlijke visie op beide kazernes werd op 6 februari 2023 vastgelegd in het '*Gezamenlijk Bestuurlijk Voornemen Assen-Havelte*' (hierna: bestuurlijk voornemen)¹. Het ministerie van Defensie, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de provincie Drenthe en de gemeente Assen (hierna: Partijen) zetten nu een volgende stap om een aantal afspraken uit het bestuurlijk voornemen te concretiseren.
- 1.3. De Partijen verdiepen hun samenwerking in het besef dat veiligheid van ons allemaal is. Defensie staat sterker als zij midden in een weerbare samenleving staat, waar overheden, het bedrijfsleven, scholen en het maatschappelijk middenveld hun verantwoordelijkheid nemen.
- 1.4. Met de *Drentse Agenda Defensie en Veiligheid (2025)* komen de Provincie Drenthe, Gemeente Assen, noordelijke onderwijsinstellingen en anderen aan deze oproep tegemoet. De Johan Willem Frisokazerne in Assen is een van de plekken waar de Partijen kansen zien om de verbinding tussen de krijgsmacht en de samenleving te versterken.
- 1.5. Door nu concrete afspraken te maken over de herontwikkeling van het kazerneterrein geven de Partijen invulling aan deze gedeelde opgave. De afspraken richten zich ook op succesvolle koppelingen tussen rijksdiensten en de regio op het kazerneterrein, met ambities die aansluiten bij de nationale opgaven en tegelijkertijd de regionale dynamiek en innovatiekracht versterken. Daarbij wordt aangehaakt bij het *Regioprofiel Drenthe (2025)* waarin de provincie haar unieke kwaliteiten, kansen en ambities zichtbaar maakt voor het Rijk.

2. Afspraken over gezamenlijk gebruik op de korte termijn

- 2.1. De Partijen willen de maatschappelijke meerwaarde van de Johan Willem Frisokazerne voor de omgeving versterken door ruimte te bieden aan passend gezamenlijk gebruik van het huidige kazerneterrein.
- 2.2. Voor de korte termijn gaat het om gezamenlijk gebruik van een deel van de Veiligheidscampus (de Thorbecke Academie van NHL Stenden), in de achtervleugel van pand 15 aan de Vaart Zuidzijde. Dit vooruitlopend op de gezamenlijke verkenning naar de permanente huisvesting van de Veiligheidscampus, als onderdeel van het revitaliseringsproces van het kazerneterrein.
- 2.3. Defensie, Gemeente Assen en Provincie Drenthe investeren gezamenlijk in de gereedmaking van Gebouw 15 voor onderwijsgebruik door de Veiligheidscampus. Het

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/besluiten/2023/02/06/gezamenlijk-bestuurlijk-voornemen-assen-havelte>

streven is het gebouw vanaf februari 2026 ter beschikking te stellen voor gezamenlijk gebruik.

3. Afspraken over toekomstige invulling van kazerneterrein

- 3.1. De revitalisering van de Johan Willem Frisokazerne gaat gepaard met een verkleining van het kazerneterrein dat nu in gebruik is door Defensie en de Dienst Vervoer & Ondersteuning (DV&O) van de Dienst Justitiële Inrichtingen. In het bestuurlijk voornemen spreken de Partijen af in gezamenlijkheid op zoek te gaan naar een nieuwe bestemming voor het deel van het terrein dat, ná de revitalisering van de Johan Willem Frisokazerne, niet langer in gebruik is door Defensie en DV&O. De Partijen spreken ook af gezamenlijk naar een passende invulling van de rijksmonumentale gebouwen te zoeken.
- 3.2. De geopolitieke situatie maakt dat in de komende jaren substantieel in de krijgsmacht geïnvesteerd wordt en dat Defensie in Nederland om extra ruimte vraagt. De Partijen onderkennen dat niet uitgesloten kan worden dat de groeiende ruimtebehoefte van Defensie van invloed kan zijn op de toekomstige invulling van de Johan Willem Frisokazerne.
- 3.3. Ondanks deze onzekerheid spreken de Partijen af om, in de geest van het bestuurlijk voornemen, nu nadere afspraken te maken over de herontwikkeling van de Johan Willem Frisokazerne. De Partijen verkennen in gezamenlijkheid de ruimtelijke, inhoudelijke en duurzame inpassing van de volgende ruimtebehoeften:
 - De **Veiligheidscampus Assen**, met onderzoeks- en onderwijsvoorzieningen gericht op veiligheid en weerbaarheid. De Veiligheidscampus bestaat uit doorlopende leerlijnen van middelbaar beroepsonderwijs (mbo), hoger beroepsonderwijs (hbo) en wetenschappelijk onderwijs (WO). Hieronder vallen diverse opleidingen die voor én met Defensie verzorgd worden, zoals Veiligheid en Vakmanschap (VeVa)-opleidingen en verschillende reservistenminoren. Ook zal een onderzoeksinstituut worden gevestigd gericht op geopolitieke en veiligheidsvraagstukken en meer toegepast onderzoek op het gebied van crisissimulatie en cybersecurity. De Veiligheidscampus kan een bijdrage leveren aan de onderzoeksbehoefte en de wervings- en scholingsopgave van Defensie, rijksdiensten en bedrijven actief in de veiligheidssector.
 - Een **rijksbreed vergadercentrum** en een **productiekeuken**. De ligging in Noord-Nederland en de goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer maken kazerneterrein in Assen geschikt voor een rijksbreed vergader- en trainingscentrum, te realiseren door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) als onderdeel van het 'Rijkshuisvestingsstelsel voor kantoren'. In een inspirerende omgeving organiseren rijksdiensten uit Noord-Nederland fysieke vergaderingen, interne opleidingen en teambuilding en meerdaagse sessies. Daarnaast onderzoekt BZK de mogelijkheid om een **centrale productiekeuken** te realiseren, die aansluit bij de duurzaamheidsdoelstellingen van de rijksoverheid. Hier vindt de grootschalige bereiding van voedsel voor rijksdiensten in Noord-Nederland plaats. Voor beide voorzieningen wordt ingezet op aansluiting bij het onderwijs in de omgeving, met stageplekken, samenwerking met (horeca)opleidingen, eventueel medegebruik, e.d..

- 3.4. De Partijen spannen zich in om in het vierde kwartaal van 2025 tot een ruimtelijk voorstel te komen waarin bovenstaande behoeftes een plek krijgen, en waarbij duidelijkheid is gegeven over de mogelijke methode en termijn van grond- en gebouwuutgiftes. De Partijen gaan daarvoor in gesprek over ruimtelijke koppelkansen, zoals het delen van voorzieningen. De Drentse Agenda Defensie en Veiligheid en het Regioprofiel Drenthe laten zien hoe de provincie, met drie complementaire regio's, ruimte biedt om te investeren, innoveren en samen te werken aan de uitdagingen van morgen. De ambities in beide documenten vormen de basis voor structurele samenwerking tussen de overheden, kennisinstellingen en bedrijven, gericht op duurzame versterking van rijksdiensten in de regio.
- 3.5. De Gemeente Assen spreekt uit zich in te spannen voor de ruimtelijke inpassing van deze behoeften, bijvoorbeeld door aanpassingen in het Omgevingsplan. Met de gezamenlijke noordelijke onderwijsinstellingen vindt constructief overleg plaats om aansluiting bij bovenstaande ontwikkelingen te bevorderen.

Ondertekening

Datum: 25-08-2025
Plaats: Assen

*DE STAATSSECRETARIS VAN
DEFENSIE*

*DE MINISTER VAN BINNENLANDSE
ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES*

drs. G. Tuinman

mr. J.J.M. Uitermark

*GEDEPUTEERDE STATEN
VAN DE PROVINCIE DRENTHE*
namens deze Commissaris van de
Koning

*BURGEMEESTER EN WETHOUDERS
VAN DE GEMEENTE ASSEN*
namens deze burgemeester

drs. J. Klijnsma

M.L.J. Out